

ΚΕΝΤΡΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΤΣΙΜΙΣΚΗ & ΚΑΡΟΛΟΥ ΝΤΗΛ ΓΩΝΙΑ ΤΗΛ : 270727 –
222594

ΑΡΤΑΚΗΣ 12 – Κ. ΤΟΥΜΠΑ ΤΗΛ : 919113 – 949422
www.syghrono.gr

ΕΠΩΝΥΜΟ: .....

ΟΝΟΜΑ: .....

ΤΜΗΜΑ: .....

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: .....

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΚΥΡΙΑΚΗ 18/1/2015

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ:

Στα μπαρακία και αλλού όπου συχνάζει η νεολαία, ακούω τους νέους να μιλούν μόνο για χρήμα. Το χρήμα έχει γίνει για πολλούς από αυτούς το μόνο όνειρο, το μόνο πρότυπο.

Η ανάπτυξη προτύπων αποτελεί ιδιαίτερη ανάγκη της ανθρώπινης δραστηριότητας και αναγκαστικά αντανακλά την κοινωνική συνείδηση μιας ομάδας ή μιας εποχής. Τα πρότυπα οφείλουν την πνοή και τις μεταλλαγές τους στη δυναμική της κοινωνικής ζωής, στη διαφοροποίηση των τεχνικών μέσων, στη διαμόρφωση της κάθε νέας κουλτούρας. Δεν είναι λοιπόν τυχαία η σχετική απουσία προτύπων και η συμπλήρωση του κενού τους από τις λεγόμενες «ευτελείς αξίες», σήμερα όπου διανύουμε μια μεταβατική περίοδο από ένα σύνολο γκρεμισμένων αξιών σε ένα άλλο που ακόμα δεν έχει διαμορφωθεί.

Δεν είναι όμως περίεργο ότι η νεολαία δεν ασχολείται με τα πρότυπά μας, αφού δε συνδέεται με αυτά. Και πώς να ασχοληθεί, αφού αυτοί που τους τα προσφέρουν έχουν πρώτο **μέλημα** να μην είναι ανιχνεύσιμη η προέλευση, η ανάδειξη και η σκοπιμότητά τους. Πώς λοιπόν η νεολαία να ανοιχθεί σε κάτι που εξ ορισμού υποπτεύεται; Αντιδρά στα πρότυπα που εμφανίζονται κούφια και δημιουργεί τα δικά της νεανικά «αντι-πρότυπα». Η σύγκρουση των δύο παράγει σιωπή.

Και η επίσημη άποψη: «Οι νέοι συμπεριφέρονται έτσι γιατί δεν έχουν πρότυπα». Για ποια πρότυπα μιλάμε άραγε; Τα **κίβδηλα** πρότυπα που

αγοράζονται φτηνά στα περίπτερα; Μα, η νεολαία αξίζει υψηλότερους στόχους και όνειρα που συνοψίζονται στις λέξεις αλήθεια, εντιμότητα, δημιουργικότητα, κοινωνική προσφορά. Ίδιους βέβαια με τους παλιά δικούς μας, αλλά από μας ποιος άραγε τους έχει διατηρήσει;

Το κάθε πρότυπο κερδίζει το σεβασμό του όταν αντικατοπτρίζει έργο και όχι κενά νοήματος «**ιδανικά**».

Η νεολαία, ασυνείδητα ίσως, το ξέρει αυτό και θα ήμουν επίορκος, αν προσπαθούσα να πείσω για το αντίθετο. Η νεολαία που τρώει πολύ λιγότερο κουτόχορτο από τους μεγάλους και σίγουρα δεν το χωνεύει καθόλου, κατάλαβε γρήγορα ότι το θέαμα με το κιλό της τηλεόρασης δεν είναι μήνυμα, δεν είναι πρότυπο ούτε φορέας ονείρων και δημιουργίας. Στράφηκε λοιπόν στη μουσική, στο χορό και στο τραγούδι, που έστω και για τον ακροατή δεν παύουν να είναι δημιουργία, αφού οδηγούν την ψυχή, το μυαλό και το σώμα σε νέα μονοπάτια και αναζητήσεις, σνομπάροντας την τηλεόραση, προτιμώντας εαυτούς και αλλήλους.

Οι νέοι κάθε εποχής πιστεύουν στην αυθεντία της λογικής και όχι στη λογική της αυθεντίας. Γι' αυτό είναι νέοι και θα γεννούν πάντα αυθέντρα λογική και αλήθεια.

Ο νέος κάθε εποχής είναι ίδιος, επιφανειακά αλλάζει μόνο. Άλλοτε φορά καμπάνες και έχει φαβορίτες, βάζει σκουλαρίκι, ακούει τζαζ ή heavy metal κτλ. Στην ουσία είναι ο ίδιος, ορμητικός, ιδεαλιστής, άπειρος, ρομαντικός, αντιαυταρχικός, επαναστάτης. Αντί λοιπόν να τον παγιδεύσουμε σε λαβύρινθους τυπολατρίας και να τον κουράζουμε με αμφίβολες αυθεντίες και πρότυπα, γιατί να μην του δώσουμε απλώς την ώθηση και να του αφήσουμε ελεύθερο χώρο να δώσει και αυτός τη συμβολή του; Να τραβήξουν λοιπόν το δρόμο που νιώθουν να τους δείχνει ο ίδιος ο εαυτός τους.

[...] Μια επιθετική **συσπείρωση** θέλει ο τόπος, για να αποκολληθεί από τα μικροπρεπή πρότυπα της καθημερινότητας και να κερδίσει το διεθνές του **γόητρο**. Οι νέοι οφείλουν να γνωρίζουν τα δικά τους πρότυπα. Λοιπόν, παιδιά, ξεπεράστε μας. Μπορείτε να μας σέβεστε όσους τουλάχιστον το αξίζουν, αλλά επιτέλους ξεπεράστε μας.

Νίκος Μαρκάτος, Εφημερίδα «Το Βήμα»

ΘΕΜΑΤΑ:

A1. (Μονάδες 15)

A1. Ποιος είναι ο λόγος για τον οποίο, σύμφωνα με τον συγγραφέα, οι νέοι αντιδρούν και δεν υιοθετούν τα πρότυπα που τους προσφέρονται; (70 – 80 λέξεις).

Μονάδες 15

A2. (Μονάδες 20)

A2α. Να βρείτε τα δομικά στοιχεία της προτελευταίας παραγράφου.

Μονάδες 10

A2β. Να γράψετε ένα συνώνυμο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις: μέλημα, κίβδηλα, ιδανικά, συσπείρωση, γόητρο.

Μονάδες 10

B1. (Μονάδες 15)

B1.α. Να χρησιμοποιήσετε την λέξη «λαβύρινθος» μέσα σε δύο προτάσεις, στην μια με τη δηλωτική της σημασία και στην άλλη με τη συνυποδηλωτική της.

Μονάδες 5

B1β. Να μετατρέψετε την σύνταξη της παρακάτω πρότασης: «Οι νέοι κάθε εποχής πιστεύουν στην αυθεντία της λογικής και όχι στη λογική της αυθεντίας» στην **αντίθετη** της(π.χ.: από ενεργητική σε παθητική ή από παθητική σε ενεργητική).

Μονάδες 10

Γ. (Μονάδες 50)

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ:

Κάθε εποχή έχει και τα πρότυπά της, που επηρεάζουν ιδιαίτερα τους νέους ανθρώπους. Ποια είναι οι θετικές συνέπειες που αποφέρει στους νέους η υιοθέτηση θετικών προτύπων και οι αρνητικές που προκύπτουν από την υιοθέτηση ειδώλων; Να αναπτύξετε τα ζητούμενα σε ένα άρθρο για την σχολική σας εφημερίδα. (350 – 400 λέξεις).

Μονάδες 50

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!